

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه گیلان

دانشکده علوم پایه

گروه ریاضی

گرایش محض

پایان نامه دکتری

بستارهای صحیح و Δ -بستارها از ایده آل‌ها نسبت به
مدول‌ها و نتایجی پیرامون مدول‌های هموار نسبی

از:

فرهاد درستکار

استاد راهنما:

آقای دکتر حبیب اله انصاری طرقي

۱۳۸۷ / ۱۵ / ۲۸

اسفند ۱۳۸۶

۱۰۱۸۳۳

قدردانی

پس از شکر و سپاس خداوند متعال مراتب تقدیر خود را از استاد ارجمند جناب آقای دکتر حبیب اله انصاری
طرقی که با نظرات ارزشمندشان بنده را در نگارش این رساله یاری نموده‌اند، ابراز می‌دارم.
از داوران محترم خارجی و داخلی آقایان دکتر سیامک یاسمی استاد دانشگاه تهران، دکتر حبیب شریف استاد
دانشگاه شیراز، دکتر شهاب الدین ابراهیمی استاد دانشگاه گیلان که بنده از محضر ایشان نیز بهره برده‌ام و دکتر احمد
عباسی استادیار گروه ریاضی دانشگاه گیلان که علاوه بر زحمت داوری این رساله زحمت ویرایش فارسی این رساله
را نیز تقبل نمودند تشکر می‌نمایم.
از مساعدتهای مدیر محترم گروه ریاضی دانشگاه جناب آقای دکتر بهروز فتحی تشکر می‌نمایم. همچنین لازم
است از آقای رضا اولیایی دانشجوی دوره دکتری ریاضی برای همکاری صمیمانه در امور رایانه سپاسگزاری نمایم.

فهرست

ت	چکیده فارسی
ث	چکیده انگلیسی
۱	مقدمه
۴	۱. پیشنیازها
۴	۱.۱. پیشنیازها و قضایای مقدماتی
۱۷	۲. مدول‌های هموار نسبی و نتایج مربوطه
۱۷	۱.۲. مدول‌های هموار نسبی و تجزیه اولیه
۲۴	۲.۲. مدول‌های هموار نسبی و رفتارهای مجانبی
۲۷	۳. نتایجی پیرامون مدول‌های پروژکتیو نسبی
۲۷	۱.۳. مدول‌های پروژکتیو نسبی و تجزیه اولیه
۳۲	۲.۳. مدول‌های پروژکتیو نسبی و دوگان‌ها
۳۶	۴. بستارهای صحیح ایده‌آل‌ها نسبت به مدول‌ها روی حلقه نوتری
۳۶	۱.۴. بستارهای صحیح و خاصیت کاهش یافتگی
۴۶	۲.۴. بستارهای صحیح و رفتارهای مجانبی
۵۰	۵. Δ -بستارهای ایده‌آل‌ها نسبت به مدول‌ها روی حلقه نوتری
۵۰	۱.۵. Δ -بستارهای ایده‌آل‌ها نسبت به مدول‌ها
۶۱	۲.۵. Δ -بستارهای ایده‌آل‌ها نسبت به مدول‌های انژکتیو
۶۵	منابع

چکیده

عنوان پایان نامه: بستارهای صحیح و Δ -بستارها از ایده آل‌ها نسبت به مدول‌ها و نتایجی پیرامون مدول‌های هموار نسبی نگارنده: فرهاد درستکار

در این رساله، ما نتایج جدیدی در رابطه با مدول‌های هموار نسبی، مدول‌های پروژکتیو نسبی، بستارهای صحیح ایده آل‌ها نسبت به مدول‌هایی خاص و Δ -بستارهای ایده آل‌ها نسبت به مدول‌ها روی یک حلقه نوتری بدست می‌آوریم. در هر یک از موارد زیر R یک حلقه جابجایی با عضو واحد مخالف صفر و M یک R -مدول می‌باشد. فرض کنیم که R -مدول F نسبت به M هموار باشد. در فصل ۲ این رساله ما ایده آل‌های اول وابسته ضعیف $M \otimes_R F$ را مشخص کرده و نتایجی در این ارتباط بدست آورده‌ایم (ر.ک. [6]).

در فصل ۳ این رساله فرض کرده‌ایم که R -مدول با تولید متناهی P ، نسبت به M پروژکتیو باشد. در این فصل ما ایده آل‌های اول وابسته ضعیف $Hom_R(P, M)$ را مشخص کرده و نتایجی پیرامون مدول‌های پروژکتیو نسبی بدست می‌آوریم (ر.ک. [7]).

در فصل ۴ این رساله ما مفاهیم کاهش و بستار صحیح یک ایده آل نسبت به یک R -مدول M را که در آن R یک حلقه نوتری است، تعریف می‌کنیم. سپس نتایج جدیدی را ثابت می‌کنیم (ر.ک. [5]).

در یک حلقه نوتری R فرض کنید Δ یک مجموعه بسته ضربی دلخواه از ایده آل‌های غیر صفر R باشد. در فصل ۵، ما دوگان مفاهیم Δ -کاهش و Δ -بستار برای یک ایده آل از R نسبت به R -مدول M را تعریف نموده و در این ارتباط نتایجی را بیان می‌کنیم (ر.ک. [8]).

کلیدواژه: مدول‌های هموار نسبی، مدول‌های پروژکتیو نسبی، ایده آل‌های اول وابسته ضعیف، بستارهای صحیح و Δ -بستارها.

Abstract

Title of Dissertation: Integral closures and Δ -closures of ideals relative to modules and relative flatness
Author: F. Dorostkar

In this thesis we will obtain some new results concerning relative flatness, relative projectivity, integral closures of ideals relative to some module, and Δ -closures of ideals. Throughout the following, R will denote a commutative ring (with non zero identity) and M denotes an R -module.

Let F be an R -module which is flat relative to M . In chapter two of this thesis, we will specify the weakly associated prime ideals of $M \otimes_R F$ and obtain some new results (see [6]).

Let P be a finitely generated R -module which is projective relative to M . In chapter three of this thesis, we will specify the weakly associated prime ideals of $\text{Hom}_R(P, M)$ and obtain some related results (see [7]).

Now let R be a Noetherian ring. Further assume that I is an ideal of R . In chapter four, we will introduce the concepts of reduction and integral closure of an ideal relative to M and prove some new results (see [5]).

Let R be a Noetherian ring and let Δ be an arbitrary multiplicatively closed set of non zero ideals of R . Further assume that I is an ideal of R . In chapter five of this thesis, we will introduce the dual notion of Δ -reduction and Δ -closure of an ideal with respect to M and we prove some related results (see [8]).

Keywords: relative flatness, relative projectivity, weakly associated prime ideals, integral closure, Δ -closure

مقدمه

در سراسر این رساله R یک حلقه جابجایی با عضو واحد مخالف صفر و $\mathbb{N}$ مجموعه تمام اعداد صحیح مثبت است. در اینجا I یک ایده آل دلخواه از حلقه R می باشد.

فرض کنید که R یک حلقه نوتری و M یک R -مدول است. S. Yassemi در [31, 1.19] نشان داده است که اگر F یک R -مدول هموار باشد، می توان $Ass_R(M \otimes_R F)$ را بر حسب $Ass_R(M)$ و $Coass_R(F)$ مشخص نمود (ر.ک. ۲۱.۱.۱) همچنین نشان داد که دنباله های

$$(Ass_R((M/I^n M) \otimes_R F))_{n \in \mathbb{N}}$$

و

$$(Ass_R((I^n M/I^{n+1} M) \otimes_R F))_{n \in \mathbb{N}},$$

از مجموعه ها نهایتاً ایستا می باشند (ر.ک. ۲۲.۱.۱).

فرض کنید M یک R -مدول باشد که زیر مدول صفر آن دارای یک تجزیه اولیه است. بعلاوه، فرض کنید F یک R -مدول باشد که نسبت به M هموار است. فرض کنید $E = (\bigoplus_{\mathfrak{p} \in Max(R)} R/\mathfrak{p})$ و $F^\vee = Hom_R(F, E)$. در فصل ۲ این رساله ما ثابت خواهیم داد که زیر مدول صفر $M \otimes_R F$ دارای یک تجزیه اولیه است (ر.ک. ۳.۱.۲) و نشان خواهیم داد تحت شرط خاصی می توان $W.Ass_R(M \otimes_R F)$ را بر حسب $W.Ass_R(M)$ و $Ass_R(F^\vee)$ مشخص نمود (ر.ک. ۶.۱.۲). اگر R یک حلقه شبه نیم موضعی باشد $W.Ass_R(M \otimes_R F)$ را می توان بر حسب $W.Ass_R(M)$ و $Coass_R(F)$ مشخص نمود (ر.ک. ۹.۱.۲). همچنین در این فصل ثابت خواهیم کرد که اگر R یک حلقه نوتری باشد، آنگاه $Ass_R(M \otimes_R F)$ را می توان بر حسب $Ass_R(M)$ و $Coass_R(F)$ مشخص نمود (ر.ک. ۸.۱.۲ و ۱۱.۱.۲). بعلاوه، ثابت شده است که اگر M یک R -مدول نوتری باشد، آنگاه به ازای هر زیر مدول M' از M دنباله های

$$(Ass_R((M \otimes_R F)/I^n(M' \otimes_R F)))_{n \in \mathbb{N}}$$

و

$$(Ass_R(I^n(M \otimes_R F)/I^n(M' \otimes_R F)))_{n \in \mathbb{N}}$$

از مجموعه ها نهایتاً ایستا می باشند (ر.ک. ۲.۲.۲). نتایج بالا تعمیم های قضایای ۲۱.۱.۱ و ۲۲.۱.۱ در حالت های مختلف می باشند.

M. Tousi و K. Divanni-Aazar در [10, 1.4] ثابت نموده اند که (ر.ک. ۲۳.۱.۱) اگر P و M بترتیب

R -مدول پروژکتیو و R -مدول نوتری باشند در این صورت زیر مدول صفر $Hom_R(P, M)$ دارای یک تجزیه اولیه است و ایده آل‌های اول وابسته آن را می‌توان بر حسب $Ass_R(M)$ و $W.Ass_R(P)$ مشخص کرد. در فصل ۳ نشان خواهیم داد که اگر M یک R -مدول با این خاصیت باشد که زیر مدول صفر آن دارای یک تجزیه اولیه باشد و P یک R -مدول با تولید متناهی و نسبت به M پروژکتیو باشد، آنگاه زیر مدول صفر $Hom_R(P, M)$ دارای یک تجزیه اولیه است و $W.Ass_R(Hom_R(P, M))$ را می‌توان بر حسب $W.Ass_R(M)$ و $W.Ass_R(P)$ مشخص نمود (ر.ک. ۷.۱.۳). همچنین با ارائه مثالی نشان می‌دهیم که شرط با تولید متناهی بودن P وقتی که R -مدول P پروژکتیو نسبت به M باشد قابل حذف نیست (ر.ک. ۸.۱.۳). همچنین ثابت می‌کنیم که اگر P یک R -مدول پروژکتیو باشد، آنگاه $W.Ass_R(Hom_R(P, M))$ را می‌توان بر حسب $W.Ass_R(M)$ و $W.Ass_R(P)$ مشخص نمود (ر.ک. ۳.۱.۳ و ۴.۱.۳). این نتیجه قضایای ۲۳.۱.۱ و ۲۴.۱.۱ را تعمیم می‌دهد. در انتهای فصل ۳ نیز نتایجی که ارتباط بین مدول‌های پروژکتیو نسبی و هموار نسبی را بیان می‌کنند، ذکر شده است (ر.ک. ۱.۲.۳ و ۲.۲.۳).

مفاهیم کاهش و بستار صحیح برای یک ایده آل از یک حلقه نوتری بوسیله Northcott و Ressa در [19] معرفی شده‌اند. این مفاهیم برای یک ایده آل نسبت به یک مدول انژکتیو روی یک حلقه نوتری بوسیله H. Ansari-Toroghey و R. Y. Sharp در [2] معرفی شده است و آنها نشان داده‌اند که این مفاهیم دارای خاصیت‌هایی مشابه خاصیت‌های کلاسیک بیان شده در [19] می‌باشند.

در فصل ۴ این رساله مفاهیم کاهش و بستار صحیح برای یک ایده آل نسبت به R -مدول M ، که در آن R یک حلقه نوتری است را تعریف می‌کنیم (ر.ک. ۱.۱.۴ و ۳.۱.۴) و تحت یک شرط ثابت می‌کنیم که $I^*(M) = I^-(Ass_R(M))$ (ر.ک. ۱۹.۱.۴ و ۲۰.۱.۴). بعلاوه، نشان می‌دهیم (ر.ک. ۲۲.۱.۴ و ۲۳.۱.۴) که

$$I^*(M) = \{x \in R : x \text{ روی } I \text{ نسبت به } M \text{ وابسته صحیح است}\}.$$

همچنین ثابت خواهد شد که دنباله‌های

$$(Ass_R(R/(I^n)^*(M)))_{n \in \mathbb{N}}$$

و

$$(Ass_R((I^n)^*(M)/I^n))_{n \in \mathbb{N}},$$

از مجموعه‌ها نهایتاً ایستا می‌باشند (ر.ک. ۱.۲.۴ و ۵.۲.۴).

فرض کنید Δ یک مجموعه بسته ضربی دلخواه از ایده آل‌های غیر صفر R باشد. مفاهیم Δ -کاهش و Δ -بستار برای یک ایده آل از یک حلقه جابجایی بوسیله Ratliff در [23] و Ratliff و Rush در [24] تعریف شده‌اند. R. Naghipour و M. Sedghi در [18] دوگان مفاهیم Δ -کاهش و Δ -بستار برای یک ایده آل نسبت به یک مدول آرتینی روی یک حلقه جابجایی را بیان نموده و نتایجی مرتبط با این تعاریف بدست آورده‌اند.

فرض کنید R یک حلقه نوتری است و فرض کنید M یک R -مدول دلخواه است. در فصل ۵، ما دوگان مفاهیم Δ -کاهش و Δ -بستار برای یک ایده آل نسبت به M را معرفی کرده و نشان می دهیم این مفاهیم دارای بعضی خواص مشابه با خاصیت‌هایی که Ratliff برای Δ -کاهش و Δ -بستار برای ایده‌آل‌ها بیان نموده است، می باشند (ر.ک. ۷.۱.۵، ۱۱.۱.۵، ۱۲.۱.۵، ۱۵.۱.۵ و ۱۶.۱.۵). همچنین ثابت می کنیم (ر.ک. ۹.۱.۵) که

$$I_{\Delta}^{(M)} = \{x \in R : x \text{ روی } I \text{ نسبت به } M, \Delta\text{-وابسته است}\}.$$

که در آن $I_{\Delta}^{(M)}$ ، Δ -بستار از I نسبت به M می باشد و آن عبارت است از بزرگترین ایده آل در مجموعه تمام ایده آل‌هایی که I یک Δ -کاهش از آنها نسبت به M می باشد. بعلاوه، ما رفتارهای مجانبی بعضی دنباله‌ها را که جملات آنها مجموعه‌هایی از ایده آل‌های اول وابسته یا ایده آل‌های اول ضمیمه شده هستند، را بررسی خواهیم کرد. همچنین نشان خواهیم داد اگر E یک R -مدول انژکتیو باشد (ر.ک. ۵.۲.۵)، آنگاه

$$Ass_R(R/I_{\Delta}^{(M)}) = \{\mathfrak{p} \in Ass_R(R/I)_{\Delta} : \mathfrak{p} \subseteq \mathfrak{q}, \mathfrak{q} \in Ass_R(E)\}.$$

فصل ۱

پیشنیازها

در این فصل تعاریف و مفاهیم مورد نیاز در فصل‌های بعد را بیان می‌کنیم.

۱-۱ پیشنیازها و قضایای مقدماتی

تعریف ۱.۱.۱. (ر.ک. [1]) فرض کنید که M و P ، R -مدول باشند. P را نسبت به M پروژکتیو (یا M -پروژکتیو) گویند اگر به ازای هر دنباله دقیق $0 \rightarrow M \rightarrow N \rightarrow 0$ ، دنباله $0 \rightarrow \text{Hom}_R(P, M) \rightarrow \text{Hom}_R(P, N) \rightarrow 0$ نیز یک دنباله دقیق باشد. R -مدول P را پروژکتیو گوئیم اگر P نسبت به هر R -مدول پروژکتیو باشد.

تعریف ۲.۱.۱. (ر.ک. [1]) فرض کنید که M و E ، R -مدول باشند. E را نسبت به M انژکتیو (یا M -انژکتیو) گویند اگر به ازای هر دنباله دقیق $0 \rightarrow M \rightarrow N \rightarrow 0$ ، دنباله $0 \rightarrow \text{Hom}_R(M, E) \rightarrow \text{Hom}_R(N, E) \rightarrow 0$ نیز یک دنباله دقیق باشد. R -مدول E را انژکتیو گوئیم اگر E نسبت به هر R -مدول انژکتیو باشد.

تعریف ۳.۱.۱. (ر.ک. [1]) فرض کنید که M و F ، R -مدول باشند. F را نسبت به M هموار (یا M -هموار) گویند اگر به ازای هر دنباله دقیق $0 \rightarrow M \rightarrow N \rightarrow 0$ ، دنباله $0 \rightarrow M \otimes_R F \rightarrow N \otimes_R F \rightarrow 0$ نیز یک دنباله دقیق باشد. R -مدول F را هموار گوئیم اگر F نسبت به هر R -مدول هموار باشد.

تذکر ۴.۱.۱. (ر.ک. [1]) فرض کنید که U یک R -مدول باشد. فرض کنید $P^{-1}(U)$ ، $E^{-1}(U)$ و $F^{-1}(U)$ مجموعه‌هایی شامل تمام R -مدول‌های M می‌باشند که U به ترتیب، M -پروژکتیو، M -انژکتیو و M -هموار است. در این صورت هر یک از مجموعه‌های $P^{-1}(U)$ ، $E^{-1}(U)$ ، $F^{-1}(U)$ نسبت به زیرمدول‌ها و خارج قسمت مدول‌های متعلق به خود بسته می‌باشند. بعلاوه، جمع مستقیم هر تعداد متناهی از مدول‌های متعلق به $P^{-1}(U)$ ، به

$P^{-1}(U)$ تعلق دارد و جمع مستقیم هر خانواده از مدول‌های متعلق به $E^{-1}(U)$ و $F^{-1}(U)$ نیز به $E^{-1}(U)$ و $F^{-1}(U)$ تعلق دارند.

تعریف ۵.۱.۱. فرض کنید که M یک R -مدول باشد. ایده‌آل اول $\mathfrak{p}$ از R را یک ایده‌آل اول وابسته^۱ (یا وابسته^۲ ضعیف) M گوئیم اگر $x \in M$ چنان موجود باشد که $\mathfrak{p} = \text{Ann}_R(x)$ (یا $\mathfrak{p}$ عضو کمین $V(\text{Ann}_R(x))$ باشد). مجموعه تمام ایده‌آل‌های اول وابسته (یا وابسته^۲ ضعیف) M را با $\text{Ass}_R(M)$ (یا $W.\text{Ass}_R(M)$) نشان می‌دهیم.

تذکر ۶.۱.۱. (ر.ک. [32, 1.1, 1.2]) فرض کنید که M یک R -مدول باشد. در این صورت گزاره‌های زیر برقرارند.

$$(۱) \quad \text{Ass}_R(M) \subseteq W.\text{Ass}_R(M)$$

(۲) اگر $M \neq 0$ ، آنگاه $W.\text{Ass}_R(M) \neq \emptyset$

(۳) اگر R یک حلقه نوتری باشد، آنگاه $\text{Ass}_R(M) = W.\text{Ass}_R(M)$

(۴) اگر M یک R -مدول نوتری باشد، آنگاه $\text{Ass}_R(M) = W.\text{Ass}_R(M)$

(۵) اگر $0 \rightarrow M \rightarrow N \rightarrow L \rightarrow 0$ یک دنباله^۲ دقیق باشد، آنگاه

$$W.\text{Ass}_R(M) \subseteq W.\text{Ass}_R(N) \subseteq W.\text{Ass}_R(M) \cup W.\text{Ass}_R(L).$$

لم ۷.۱.۱. فرض کنید که $(M_i)_{i \in I}$ یک خانواده از R -مدول‌ها باشد. در این صورت

$$W.\text{Ass}_R\left(\bigoplus_{i \in I} M_i\right) = \bigcup_{i \in I} W.\text{Ass}_R(M_i).$$

اثبات. قرار دهید $M = \bigoplus_{i \in I} M_i$. از این که $W.\text{Ass}_R(M_i) \subseteq W.\text{Ass}_R(M)$ به ازای هر $i \in I$ داریم $\bigcup_{i \in I} W.\text{Ass}_R(M_i) \subseteq W.\text{Ass}_R(M)$. حال فرض کنید، $\mathfrak{p} \in W.\text{Ass}_R(M)$. پس یک $m \in M$ چنان موجود است که $\mathfrak{p}$ یک ایده‌آل اول کمین از $\text{Ann}_R(m)$ است. فرض کنید، $m = m_{i_1} + m_{i_2} + \dots + m_{i_t}$ که $m_{i_k} \in M_{i_k}$. از این رو،

$$\mathfrak{p} \supseteq \left(0 :_R \sum_{k=1}^t Rm_{i_k}\right) = \bigcap_{k=1}^t \left(0 :_R Rm_{i_k}\right),$$

و این ایجاب می‌کند که به ازای یک k که $1 \leq k \leq t$ ، $\mathfrak{p} \supseteq (0 :_R Rm_{i_k})$. بدیهی است که $\mathfrak{p}$ یک ایده‌آل اول

کمین $\text{Ann}_R(m_{i_k})$ می‌باشد. لذا $\mathfrak{p} \in W.\text{Ass}_R(M_{i_k}) \subseteq \bigcup_{i \in I} W.\text{Ass}_R(M_i)$ و این حکم را ثابت می‌کند. $\square$

لم ۸.۱.۱. (ر.ک. [33, 2.7]) فرض کنید که S نیز یک حلقه جابجایی با عضو واحد مخالف صفر باشد و فرض کنید، $\phi : R \rightarrow S$ یک هم‌ریختی حلقه باشد. فرض کنید، M یک R -مدول و N یک S -مدول

^۱ associated prime ideal
^۲ weakly associated prime ideal

باشد. اگر $0 \neq \text{Hom}_R(M, N)$ ، آنگاه یک $p \in W.Ass_S(N)$ وجود دارد به طوری که $p \supseteq q$ به ازای یک $q \in W.Ass_R(M)$.

تعریف ۹.۱.۱. (ر.ک. [20]) فرض کنید، M یک R -مدول باشد. یک زیرمدول سره Q از M را اولیه^۳ گویند اگر برای هر $r \in R$ و $m \in M$ ، عبارت $rm \in Q$ نتیجه دهد که $m \in Q$ یا $r^n M \subseteq Q$. بدیهی است که اگر Q یک زیرمدول اولیه M باشد، آنگاه $p = \text{Rad}(\text{Ann}_R(M/Q))$ یک ایده آل اول است. در این صورت Q را یک زیرمدول p -اولیه M گوئیم. اگر زیرمدول صفر M ، p -اولیه باشد، آنگاه R -مدول M را p -هم اولیه^۴ گویند.

تعریف ۱۰.۱.۱. (ر.ک. [20]) فرض کنید که M یک R -مدول باشد. زیرمدول N از M دارای یک تجزیه اولیه^۵ در M است اگر N برابر اشتراک تعداد متناهی از زیرمدول‌های اولیه M باشد. فرض کنید، $N = Q_1 \cap Q_2 \cap \dots \cap Q_n$ یک تجزیه اولیه^۵ N باشد که در آن به ازای هر $1 \leq i \leq n$ ، Q_i یک زیرمدول p_i -اولیه M است. این تجزیه، یک تجزیه اولیه^۵ کمین N است اگر

$$(1) \quad p_1, p_2, \dots, p_n \text{ دویدو متمایز باشند و}$$

$$(2) \quad \bigcap_{\substack{i=1 \\ i \neq j}}^n Q_i \not\subseteq Q_j \text{ برای هر } j = 1, 2, \dots, n.$$

قضیه ۱۱.۱.۱. (ر.ک. [32, 1.3]) فرض کنید که M یک R -مدول باشد که زیرمدول صفر آن دارای یک تجزیه اولیه است. فرض کنید که $0 = Q_1 \cap Q_2 \cap \dots \cap Q_n$ یک تجزیه اولیه^۵ کمین زیرمدول صفر M باشد، که در آن به ازای هر $1 \leq i \leq n$ ، Q_i یک زیرمدول p_i -اولیه M است. در این صورت

$$W.Ass_R(M) = \{p_1, p_2, \dots, p_n\}.$$

تعریف ۱۲.۱.۱. (ر.ک. [1]) فرض کنید که C یک R -مدول باشد. C را یک هم مولد^۶ در کاتگوری R -مدول‌ها گوئیم اگر به توان هر R -مدول M را در یک حاصل ضرب خارجی نسخه‌هایی از C نشانند. بنابر [1, 18.16]، $\bigoplus_{\mathfrak{m} \in \text{Max}(R)} E(R/\mathfrak{m})$ یک هم مولد در کاتگوری R -مدول‌ها و بنابر [1, 18.19]، $E(\bigoplus_{\mathfrak{m} \in \text{Max}(R)} R/\mathfrak{m})$ یک هم مولد انژکتیو^۷ در کاتگوری R -مدول‌ها می باشد.

قضیه ۱۳.۱.۱. (ر.ک. [1, 18.14]) برای یک R -مدول C گزاره‌های زیر با یکدیگر معادل‌اند.

(۱) C یک هم مولد در کاتگوری R -مدول‌ها است؛

primary submodule^۷

coprimary module^۸

primary decomposition^۹

cogenerator^۱

injective cogenerator^۷

(۲) برای هر همریختی f در کانگوری R -مدول‌ها اگر $\text{Hom}_R(f, C) = 0$ ، آنگاه $f = 0$.

تعریف ۱۴.۱.۱. (ر.ک. [30])

(۱) فرض کنید که M یک R -مدول و K یک زیرمدول از M باشد. M یک توسیع اساسی^۸ از K است اگر به ازای هر زیرمدول غیر صفر N از M داشته باشیم $K \cap N \neq 0$.

(۲) فرض کنید که E یک R -مدول و M یک زیرمدول از E باشد. در این صورت E یک پوشش انژکتیو^۹ از M است اگر E یک R -مدول انژکتیو باشد که یک توسیع اساسی از M نیز هست. پوشش انژکتیو از R -مدول M را با $E(M)$ نشان می‌دهیم.

تعریف ۱۵.۱.۱. (ر.ک. [31] و [32]) یک R -مدول L را همدوری^{۱۰} گویند اگر یک ایده‌آل بیشین مانند $\mathfrak{m}$ از R چنان موجود باشد که $L \subseteq E(R/\mathfrak{m})$.

تعریف ۱۶.۱.۱. (ر.ک. [31] و [32]) فرض کنید که M یک R -مدول باشد. یک ایده‌آل اول $\mathfrak{p}$ از R یک ایده‌آل اول هم وابسته (یا هم وابسته ضعیف) نامیده می‌شود اگر یک تصویر همریخت همدوری مخالف صفر از M مانند L موجود چنان باشد که $\mathfrak{p} = (0 :_R L)$ (یا $\mathfrak{p}$ یک ایده‌آل اول کمین از $\text{Ann}_R(L)$ باشد). مجموعه تمام ایده‌آل‌های هم وابسته (یا هم وابسته ضعیف) از M را با $\text{Coass}_R(M)$ (یا $\text{W.Coass}_R(M)$) نشان می‌دهند.

تعریف ۱۷.۱.۱. (ر.ک. [13]) یک R -مدول مخالف صفر مانند M ثانویه^{۱۱} است اگر به ازای هر $r \in R$ ، $rM = M$ یا یک عدد صحیح مثبت مانند n چنان موجود باشد که $r^n M = 0$. بدیهی است اگر M یک R -مدول ثانویه باشد، آنگاه ایده‌آل $\mathfrak{p} = \text{Rad}(\text{Ann}_R(M))$ یک ایده‌آل اول از R است. در این صورت R -مدول M را $\mathfrak{p}$ -ثانویه می‌نامیم.

تعریف ۱۸.۱.۱. (ر.ک. [13]) فرض کنید M یک R -مدول باشد. گوئیم M دارای یک نمایش ثانویه^{۱۲} است اگر M با مجموع تعداد متناهی از زیرمدول‌های ثانویه خود برابر باشد. فرض کنید، $M = N_1 + N_2 + \dots + N_k$ یک نمایش ثانویه از M باشد که در آن به ازای هر $1 \leq i \leq k$ ، N_i یک زیرمدول $\mathfrak{p}_i$ -ثانویه از M است. این نمایش ثانویه را کمین گویند اگر

(۱) $\mathfrak{p}_1, \mathfrak{p}_2, \dots, \mathfrak{p}_k$ دوبدو متمایز باشند و

essential extension^۸

injective envelop^۹

cocyclic^{۱۰}

secondary^{۱۱}

secondary representation^{۱۲}

$$j = 1, 2, \dots, n \quad N_j \not\subseteq \sum_{\substack{i=1 \\ i \neq j}}^n N_i \quad (2)$$

تعریف ۱۹.۱.۱. (ر.ک. [13]) فرض کنید $M = N_1 + N_2 + \dots + N_k$ ، یک نمایش ثانویه کمین از R -مدول M باشد که در آن به ازای هر $1 \leq i \leq k$ ، N_i یک زیرمدول p_i -ثانویه از M است. در این صورت ایده آل‌های اول $p_1, p_2, \dots, p_k$ را ایده آل‌های اول ضمیمه^{۱۳} از M می‌نامیم و مجموعه تمام ایده آل‌های اول ضمیمه از M را با $Att_R(M)$ نشان می‌دهیم.

قضیه ۲۰.۱.۱. (ر.ک. [32, 3.1]) فرض کنید که R -مدول M دارای یک نمایش ثانویه است و فرض کنید، $M = N_1 + N_2 + \dots + N_k$ یک نمایش ثانویه کمین از M باشد که در آن به ازای هر $1 \leq i \leq k$ ، N_i یک زیرمدول p_i -ثانویه از M است. در این صورت

$$W.Coass_R(M) = \{p_1, p_2, \dots, p_n\} = Att_R(M).$$

لم ۲۱.۱.۱. (ر.ک. [31, 1.19]) فرض کنید که R یک حلقه نوتری و M یک R -مدول باشد. فرض کنید، F یک R -مدول هموار باشد. در این صورت

$$Ass_R(M \otimes_R F) = \{p \in Ass_R(M) : p \subseteq q, q \in Coass_R(F)\} \quad \text{به ازای یک}$$

قضیه ۲۲.۱.۱. (ر.ک. [31, 1.20]) فرض کنید که R یک حلقه نوتری و M یک R -مدول با تولید متناهی باشد. بعلاوه، فرض کنید که F یک R -مدول هموار باشد. در این صورت به ازای هر ایده آل I از R دنباله‌های

$$(Ass_R((M/I^n M) \otimes_R F))_{n \in \mathbb{N}}$$

و

$$(Ass_R((I^n M/I^{n+1} M) \otimes_R F))_{n \in \mathbb{N}}.$$

از مجموعه‌ها نهایتاً ایستا^{۱۴} می‌باشند.

لم ۲۳.۱.۱. (ر.ک. [10, 1.4]) فرض کنید که P یک R -مدول پروژکتیو و M هم یک R -مدول نوتری باشد. در این صورت زیرمدول صفر $Hom_R(P, M)$ دارای یک تجزیه اولیه کمین است و

$$\begin{aligned} Ass_R(Hom_R(P, M)) &= \{p \in Ass_R(M) : p \supseteq q, q \in W.Ass_R(P)\} \\ &= Supp_R(P) \cap Ass_R(M) \end{aligned}$$

^{۱۳} attached prime ideals
^{۱۴} ultimately constant

قضیه ۲۴.۱.۱. (ر.ک. [33, 1.17]) فرض کنید که S یک حلقه جابجایی با عضو واحد مخالف صفر باشد. فرض کنید، $\phi: R \rightarrow S$ یک همریختی حلقه باشد (یادآوری می کنیم که R یک حلقه جابجایی با عضو واحد مخالف صفر است). فرض کنید که M یک S -مدول است که $W.Ass_S(M) = Ass_S(M)$. بعلاوه، فرض کنید که زیر مدول صفر M دارای یک تجزیه اولیه است. در این صورت به ازای هر R -مدول پروژکتیو P داریم

$$Ass_R(Hom_R(P, M)) = \{p \in Ass_R(M) : p^c \supseteq q, q \in W.Ass_R(P) \text{ یک به ازای یک}\}$$

که در آن p^c حاصل تحدید ایده آل p تحت همریختی حلقه $\phi: R \rightarrow S$ است.

قضیه ۲۵.۱.۱. (ر.ک. [3, 3.1]) فرض کنید که M یک R -مدول است که زیر مدول صفر آن دارای یک تجزیه اولیه است. بعلاوه، فرض کنید E یک R -مدول است که نسبت به M انژکتیو است و $W.Ass_R(E) = Ass_R(E)$. در این صورت $Hom_R(M, E)$ دارای یک نمایش ثانویه است و

$$Att_R(Hom_R(M, E)) = \{p \in W.Ass_R(M) : p \subseteq q, q \in Ass_R(E) \text{ یک به ازای یک}\}$$

قرارداد ۲۶.۱.۱. فرض کنید M یک R -مدول و m یک ایده آل بیشین از R باشد. از این به بعد $Hom_R(M, E(R/m))$ را با $Dm(M)$ نشان می دهیم.

قضیه ۲۷.۱.۱. (ر.ک. [32]) فرض کنید که $M, M_1, M_2, \dots, M_n$ R -مدول هایی باشند. در این صورت داریم

(۱) $p \in Coass_R(M)$ اگر و تنها اگر ایده آل $p \in Max(R) \cap V(p)$ چنان موجود باشد که $p \in Ass_R(Dm(M))$ ؛

(۲) $p \in W.Coass_R(M)$ اگر و تنها اگر ایده آل $p \in Max(R) \cap V(p)$ چنان موجود باشد که $p \in W.Ass_R(Dm(M))$ ؛

(۳) اگر $p \in Ass_R(M)$ ، آنگاه $p \in Coass_R(Dm(M))$ به ازای هر $m \in Max(R) \cap V(p)$ ؛

(۴) اگر $p \in W.Ass_R(M)$ ، آنگاه $p \in W.Coass_R(Dm(M))$ به ازای هر $m \in Max(R) \cap V(p)$ ؛

$$W.Coass_R(\bigoplus_{i=1}^n M_i) = \bigcup_{i=1}^n W.Coass_R(M_i) \quad (۵)$$

لم ۲۸.۱.۱. فرض کنید که R یک حلقه نوتری و p یک ایده آل اول از R باشد. بعلاوه، فرض کنید که M یک

R -مدول و $M^\vee = Hom_R(M, E)$ باشد که در آن $E = \bigoplus_{m \in Max(R)} E(R/m)$. در این صورت $p \subseteq q$ به ازای یک $q \in Coass_R(M)$ ، اگر و تنها اگر $p \subseteq q'$ به ازای یک $q' \in Ass_R(M^\vee)$.

اثبات. فرض کنید $p \subseteq q$ که در آن $q \in Coass_R(M)$. از ۲۷.۱.۱ (۱) نتیجه می گیریم که یک ایده آل بیشین

m از R چنان موجود است که $q \in Ass_R(Dm(M))$. بدیهی است که $Dm(M) = Hom_R(M, E(R/m)) \subseteq M^\vee$.

از این رو $q \in Ass_R(M^\vee)$.

اکنون فرض کنید که به ازای یک $q' \in Ass_R(M^\vee)$ ، $p \subseteq q'$ ، در این صورت یک $\phi \in M^\vee$ چنان موجود است که $Ann_R(\phi) = q'$ قرار دهید

$$\Omega = \{Ann_R(f) : p \subseteq Ann_R(f) \text{ و } f \neq 0, f \in M^\vee\}.$$

در این صورت $\Omega \neq \emptyset$ ، زیرا $Ann_R(\phi) \in \Omega$ ، چون R یک حلقه نوتری است، Ω یک عضو بیشین مانند $q = Ann_R(g)$ دارد که در آن $g \in M^\vee$ و $g \neq 0$. بدیهی است که q یک ایده آل اول حلقه R است. از آنجا که $g \neq 0$ ، یک ایده آل اول بیشین مانند $m \in Max(R)$ چنان موجود است که $gm = \pi m \circ g \neq 0$ ، اکنون $gm \in Hom_R(M, E(R/m))$

$$p \subseteq Ann_R(g) \subseteq Ann_R(gm)$$

ایجاب می کنند که $Ann_R(gm) \in \Omega$ و در نتیجه با توجه به انتخاب q داریم

$$Ann_R(gm) = Ann_R(g) = q.$$

از این که $q = Ann_R(Im(gm))$ ، داریم $q \in Coass_R(M)$ و اثبات کامل است. $\square$

لم ۲۹.۱.۱. فرض کنید که R یک حلقه شبه نیم موضعی^{۱۵} با ایده آل های بیشین $m_1, m_2, \dots, m_n$ باشد و فرض کنید، $E = \bigoplus_{i=1}^n E(R/m_i)$ ، همچنین فرض کنید که M یک R -مدول و $M^\vee = Hom_R(M, E)$ باشد. در این صورت

$$Coass_R(M) = Ass_R(M^\vee) \quad (۱)$$

$$Ass_R(M) \subseteq Coass_R(M^\vee) \quad (۲)$$

اثبات. اثبات مشابه [31, 3.1] می باشد. $\square$

لم ۳۰.۱.۱. فرض کنید که R یک حلقه شبه نیم موضعی با ایده آل های بیشین $m_1, m_2, \dots, m_n$ باشد و فرض کنید، $E = \bigoplus_{i=1}^n E(R/m_i)$ ، بعلاوه، فرض کنید که M یک R -مدول و $M^\vee = Hom_R(M, E)$ باشد. در این صورت

$$W.Coass_R(M) = W.Ass_R(M^\vee) \quad (۱)$$

(۲) $W.Ass_R(M) \subseteq W.Coass_R(M^\vee)$ و اگر زیر مدول صفر M دارای یک تجزیه اولیه باشد آنگاه تساوی برقرار است.

اثبات. (۱) فرض کنید که $p \in W.Coass_R(M)$ ، بنا بر ۲۷.۱.۱(۲)، ایده آل اول بیشینی مانند $m_i \in Max(R)$ چنان موجود است که $p \in W.Ass_R(D_{m_i}(M))$ ، لذا $p \in W.Ass_R(M^\vee)$ و در نتیجه

^{۱۵} quasi semi-local

بنابر $W.Coass_R(M) \subseteq W.Ass_R(M^\vee)$ برای اثبات شمول عکس فرض کنید که $\mathfrak{p} \in W.Ass_R(M^\vee)$ بنابر $7.1.1$ ، $\mathfrak{p} \in W.Ass_R(D\mathfrak{m}_i(M))$ به ازای یک i که $1 \leq i \leq n$. اکنون از $27.1.1(2)$ ، نتیجه می شود که $\mathfrak{p} \in W.Coass_R(M)$.

(2) فرض کنید که $\mathfrak{p} \in W.Ass_R(M)$ بنابر $27.1.1(4)$ ، ایده آل اول بیشینی مانند $\mathfrak{m}_i \in Max(R)$ وجود دارد به طوری که $\mathfrak{p} \in W.Coass_R(D\mathfrak{m}_i(M))$ بنابر $27.1.1(5)$ ، داریم $W.Coass_R(M^\vee) = \bigcup_{i=1}^n W.Coass_R(D\mathfrak{m}_i(M))$ و از آنجا، $\mathfrak{p} \in W.Coass_R(M^\vee)$ حال اگر زیرمدول صفر M دارای یک تجزیه اولیه باشد، آنگاه بنابر $25.1.1$ ، $Hom_R(M, E)$ دارای یک نمایش ثانویه است. از این رو، با توجه به $20.1.1$ داریم

$$\mathfrak{p} \in W.Coass_R(M^\vee) = Att_R(Hom_R(M, E)).$$

□ اکنون بیدرنگ از $25.1.1$ نتیجه می گیریم که $\mathfrak{p} \in W.Ass_R(M)$ و اثبات کامل می شود.

لم $31.1.1$. فرض کنید که M یک R -مدول با تولید متناهی باشد. بعلاوه، فرض کنید که

$$E = \bigoplus_{\mathfrak{m} \in Max(R)} E(R/\mathfrak{m}) \text{ و } M^\vee = Hom_R(M, E) \text{ در این صورت}$$

$$W.Coass_R(M) = W.Ass_R(M^\vee) \quad (1)$$

$$Coass_R(M) = Ass_R(M^\vee) \quad (2)$$

اثبات. (1) از آنجا که M با تولید متناهی است، با توجه به [1, Exe. 16.3] داریم $M^\vee = \bigoplus_{\mathfrak{m} \in Max(R)} D\mathfrak{m}(M)$. اکنون این لم با استفاده از $7.1.1$ مشابه لم $30.1.1(1)$ ، ثابت می شود.

(2) با توجه به اینکه $M^\vee = \bigoplus_{\mathfrak{m} \in Max(R)} D\mathfrak{m}(M)$ و $Ass_R(\bigoplus_{i \in I} M_i) = \bigcup_{i \in I} Ass_R(M_i)$ مشابه لم $30.1.1(1)$

□ ثابت می شود.

لم $32.1.1$. فرض کنید که S یک حلقه جابجایی مخالف صفر باشد. در این صورت

$$W.Coass_S(S) = Coass_S(S) = Max(S).$$

اثبات. فرض کنید، $E = \bigoplus_{\mathfrak{m} \in Max(S)} E(S/\mathfrak{m})$. در این صورت به ازای هر ایده آل بیشین $\mathfrak{m} \in Max(S)$ داریم (ر.ک. [34])

$$W.Ass_S(E(S/\mathfrak{m})) = Ass_S(E(S/\mathfrak{m})) = \{\mathfrak{m}\}.$$

با استفاده از $7.1.1$ و $31.1.1$ داریم

$$\begin{aligned} W.Coass_S(S) &= W.Ass_S(S^\vee) = W.Ass_S(E) \\ &= \bigcup_{\mathfrak{m} \in Max(S)} W.Ass_S(E(S/\mathfrak{m})) = Max(S) \end{aligned}$$

و

$$\begin{aligned} Coass_S(S) &= Ass_S(S^\vee) = Ass_S(E) \\ &= \bigcup_{\mathfrak{m} \in Max(S)} Ass_S(E(S/\mathfrak{m})) = Max(S). \end{aligned}$$

در نتیجه

$$W.Coass_S(M) = Coass_S(M) = Max(S).$$

□

لم ۳۳.۱.۱ (ر.ک. [15, 1.4, 1.5]) فرض کنید که R یک حلقه نوتری و فرض کنید که I یک ایده آل از حلقه R باشد. در این صورت دنباله‌های

$$(Ass_R(R/I^n))_{n \in \mathbb{N}}$$

و

$$(Ass_R(I^{n-1}/I^n))_{n \in \mathbb{N}}$$

از مجموعه‌ها نهایتاً ایستا می‌باشند. مقدار نهایی این دنباله‌ها را به ترتیب با $A^*(I)$ و $B^*(I)$ نشان می‌دهیم.

قضیه ۳۴.۱.۱ (ر.ک. [16, 3.2]) فرض کنید که S یک حلقه جابجایی نوتری است و فرض کنید که $\phi: R \rightarrow S$ یک همریختی حلقه است. بعلاوه، فرض کنید که $\phi^*: Spec(S) \rightarrow Spec(R)$ نگاشت القاء شده توسط ϕ باشد. در این صورت به ازای هر S -مدول M داریم

$$Ass_R(M) = \phi^* Ass_S(M)$$

قضیه ۳۵.۱.۱ (ر.ک. [11, 3.1]) فرض کنید که R یک حلقه نوتری و M یک R -مدول آرینی باشد. بعلاوه، فرض کنید که Ω یک زیر مجموعه متناهی $Max(R)$ است به طوری که $Ass_R(M) \subseteq \Omega$. اگر $E = \bigoplus_{\mathfrak{p} \in \Omega} E(R/\mathfrak{p})$ و $D(D(M)) = M$ آنگاه $D(\cdot) = Hom_R(\cdot, E)$.

قضیه ۳۶.۱.۱ (ر.ک. [4, 3.3]) فرض کنید که R یک حلقه نوتری و M یک R -مدول آرینی باشد. فرض کنید که P یک R -مدول باشد به طوری که نسبت به M پروژکتیو است. در این صورت $Hom_R(P, M)$ دارای نمایش ثانویه است و داریم

$$Att_R(Hom_R(P, M)) = \{\mathfrak{p} \in Att_R(M) : \mathfrak{p} \subseteq \mathfrak{q}, \mathfrak{q} \in Coass_R(P)\}.$$

تعریف ۳۷.۱.۱ (ر.ک. [25, 1.1]) فرض کنید که R یک حلقه نوتری و I یک ایده آل از R است. $x \in R$ را روی I وابسته صحیح^{۱۶} گوئیم اگر $n \in \mathbb{N}$ و $c_1, c_2, \dots, c_n \in R$ که $c_i \in I^i$ به ازای هر $1 \leq i \leq n$ ، چنان موجود باشند که

^{۱۶} integrally dependent

$$x^n + c_1 x^{n-1} + \dots + c_{n-1} x + c_n = 0.$$

مجموعه تمام عضوهایی از R که وابسته صحیح روی I می باشند یک ایده آل از R است. این ایده آل را با I^- نمایش می دهیم و آن را بستار صحیح I ^{۱۷} گوئیم.

فرض کنید که I و J ایده آل های R باشند. I را یک کاهش J ^{۱۸} گویند اگر $I \subseteq J$ و بعلاوه یک $m \in \mathbb{N}$ چنان موجود باشد که $IJ^n = J^{n+1}$. مجموعه تمام ایده آل های شامل I که I یک کاهش آنها می باشد، دارای یک عضو پیشین منحصر به فرد است. این عضو پیشین منحصر به فرد، برابر I^- می باشد.

قضیه ۳۸.۱.۱. (ر.ک. [22, 2.7]) فرض کنید که R یک حلقه نوتری و I یک ایده آل R باشد. در این صورت دنباله های

$$(Ass_R(R/(I^n)^-))_{n \in \mathbb{N}}$$

و

$$(Ass_R((I^{n-1})^-/(I^n)^-))_{n \in \mathbb{N}}$$

از مجموعه ها صعودی و نهایتاً ایستا می باشند. مقدار نهایی این دنباله ها را به ترتیب با $AS^-(I, R)$ و $BS^-(I, R)$ نمایش می دهیم.

تعریف ۳۹.۱.۱. (ر.ک. [29, 1.2]) فرض کنید که M یک R -مدول نوتری باشد. فرض کنید که I و J ایده آل های از R باشند. در این صورت I را یک کاهش J وابسته به مدول نوتری M گوئیم اگر $I \subseteq J$ و بعلاوه یک $m \in \mathbb{N}$ چنان موجود باشد که $IJ^m M = J^{m+1} M$.

$x \in R$ را روی I نسبت به مدول نوتری M وابسته صحیح گوئیم. چنان موجود باشد که

$$x^n M \subseteq \sum_{i=1}^n x^{n-i} I^i M.$$

همچنین مجموعه تمام عضوهایی از R که روی I نسبت به M وابسته صحیح می باشند یک ایده آل از R است. این ایده آل را با $I^{-(M)}$ نشان داده و آن را بستار صحیح وابسته به مدول نوتری M از I می نامیم. $I^{-(M)}$ بزرگترین ایده آل شامل I است که I یک کاهش وابسته به M از آن می باشد.

تذکر ۴۰.۱.۱. (ر.ک. [29, 1.6]) فرض کنید که M یک R -مدول نوتری باشد. فرض کنید برای هر ایده آل I از حلقه R ، $\bar{I}$ ایده آل $(I + (0 :_R M)) / (0 :_R M)$ از حلقه $\bar{R} = R / (0 :_R M)$ را نشان دهد. در این صورت

$$I^{-(M)} \supseteq (0 :_R M) \quad \text{و} \quad (\bar{I})^- = I^{-(M)} / (0 :_R M)$$

integral closure ^{۱۷}
reduction ^{۱۸}

قرار داد ۴۱.۱.۱. (ر.ک. [2, 1.1, 2.5]) فرض کنید که R یک حلقه نوتری است و فرض کنید I یک ایده آل از حلقه R باشد. فرض کنید $T \subseteq \text{Spec}(R)$. اگر I یک ایده آل سره از R باشد، آنگاه $I(T)$ برابر اشتراک تمام جملاتی از یک تجزیه اولیه کمین^{۱۱} I است که هر یک از آنها مشمول در حداقل یک عضو از T می باشند. اشتراک یک خانواده تهی از ایده آل های R ، خود R فرض شده و اگر $I = R$ آنگاه $I(T)$ برابر R تعریف می شود. این تعریف از انتخاب تجزیه اولیه کمین I مستقل است. $I(\{p\})$ را با $I(p)$ نشان می دهند. بدیهی است که $I(p) = (IR_p)^c$ که در آن $(IR_p)^c$ حاصل تحدید (IR_p) تحت همربختی طبیعی $R \rightarrow R_p$ است. به راحتی می توان دید که برای هر ایده آل I و J از حلقه R ، $I(T) = \bigcap_{p \in T} I(p)$ و $(I \cap J)(T) = I(T) \cap J(T)$.

تذکر ۴۲.۱.۱. (ر.ک. [2, 1.4]) فرض کنید که R یک حلقه نوتری است. فرض کنید، $p \in \text{Spec}(R)$ و $E = E(R/p)$ در این صورت

(۱) R -مدول E دارای یک ساختار R_p -مدولی است؛

(۲) اگر I یک ایده آل از R باشد، آنگاه $(\circ :_E I) = (\circ :_E I^e) = (\circ :_E I^{ec})$ ، که I^e توسیع I و I^{ec} تحدید I^e تحت همربختی طبیعی $R \rightarrow R_p$ می باشند.

اثبات. (۱) بنابر [14, 3.2(2)]، به ازای هر $s \in R \setminus p$ همربختی $s : E \rightarrow E$ یک خود ربختی بر E است. به ازای هر $r \in R$ و $s \in R \setminus p$ ، $(r/s)e = e'$ که در آن e' عضو منحصر بفردی از E است و $re = se'$. بدینوسیله E یک ساختار R_p -مدولی می پذیرد.

(۲) فرض کنید که $x \in (\circ :_E I)$ و $a \in I^e = IR_p$. در این صورت به ازای یک $r \in I$ و $s \in R \setminus p$ ، $a = r/s$. از این رو، $(r/s)x = (1/s)(rx) = \circ$ و در نتیجه $x \in (\circ :_E I^e)$. بنابر این $(\circ :_E I) \subseteq (\circ :_E I^e)$. اثبات عکس این شمول بدیهی است و لذا $(\circ :_E I) = (\circ :_E I^e)$. برای اثبات $(\circ :_E I) = (\circ :_E I^{ec})$ کافی است توجه کنیم که

$$(\circ :_E I^{ec}) = (\circ :_E I^{ecce}) = (\circ :_E I^e).$$

□

لم ۴۳.۱.۱. (ر.ک. [2, 1.6]) فرض کنید که R یک حلقه نوتری است و فرض کنید، I و J ایده آل های R باشند. فرض کنید، $p \in \text{Spec}(R)$ و $E = E(R/p)$. در این صورت گزاره های زیر معادل اند.

$$(۱) (\circ :_E J) \subseteq (\circ :_E I)$$

$$(۲) IR_p \subseteq JR_p$$

$$(۳) I(p) \subseteq J(p)$$

^{۱۱}minimal primary decomposition